

Incipit tractatus nobilis de passionibus auct. magistri Io. gers.

Passionum feruore effectum et originem cognoscere
preest auct. ad deuotionis scola venite. **E**ame q.
admodum summa virtutum est inesse i affectum malicie
ita ut ia ipm virtutu ex timore sensu placeat. Sic
nihilne virtutis e inesse i affectum iusticie. Affectus vero uel e pas
sio ab agente derelicta i potentia cognoscere ul' similitudine
h' passionis. Nro est at deuotio sine affectioe. Na deuotio qd
aliud e q' extensio uel eleuatio mentis i deu p' pui i huilem
affectum. Piusus ois virtus n' sit affectio moderata i ordinata.
Virtus ex defectu modi i ordinis i affectibus pueniat. Niquid
no salubus est affectionum passionaliu cognicio. Passioni
q'pe ignorata qualitate neq' virtutu neq' habituu. ymo n' ipis
hois neq' temptationu suaz multipliciu potest sufficere non
uel eis adipisci. **Q**uo pacto deniq' si oportet orabim' me
orabim' spu iubilantes in cordibus nris i laudantes deu. in
p'sentio deuotio n' amittit i g'ham si desideriu i affectu
nri q' suauis hac armonia iude habent naturu ignorauim'.
Eueniunt ab ydoneis i simplicibus aliq' expm'entibus tales
affectus n' negamus. Veruipm' additio doctrine multu cofert
har ofidatione p'moti st. In p'ces notatim poemem i assem
i quoz ore vir nri de passionibus eaz sumo stat. **P**reterit igit
materia de passionibus i eaz q'dionibus. de causis et effectibus
de modo q' vtendi eis planit sub aliquibus ofidationibus p
tinetur. Ad qd' reliquu est multa at rimatur. h' iucientis ap
sem thoma i p'a s'ide distimoe septa. affectus vicesia scdm i de
icp's additis q's allegat doctoribus. **E**xpl'it p'loris

Passio e inclinatio qdam ul' conp'tio seu sili
tudo i oueniencia derelicta ab agente in passu p' qua i
tur quodammodo ipm passu ad agens aut eide conp'm' a' assila
tur aut refugit conp'm'. Certe quodmodu ignis quans igne
ex aere i'ingit in igne geito m'liditate i leuitate q' leuitas
suo p'de ul' t'ritu mouet sursu ad silez igne i diu illu e qd
nt. edit vero locu deorsu i'p' sibi no ouientu et i'fug' ipm neq'
qere h' i illo. **E**t h' p'p'riabili affectu p' amore ad aliqd' idiat

et finatur i appetitua virtute. ita ut passio talis quali noie
describi possit q' e' iudicia ul' motu puenies ex cognitiue uel
apprehensione alio ut quiescentis uel discorrientis pntis ul' abse
tis Et si q'dam motu ille q' q'q' successus e' q'q' puenies ul' i
manes sicut e' amare Si iqua' o'sequitur ad cognitione pure
sensitiua sic d'r passio aialis Si vero sequitur cognitiue ipia
iuris deliberantis ul' dicitis de p'ncipalibus agendis sic d'r passio
voluntaria ul' rationalis ul' osiennosa Si vero sequitur cogni
one pure intellectualem seu metalem in eo luce cognoscitur p'ma
p'ma moralia sic p't notari passio synderesis uel metalis ubi p'
i'apto r' certatis Et ita adu' gen' passionu p't ap' hoies iue
niri n'alui aialis rationali intellectuiali Et q'm ap' p'fantes
p'ncipalis sermo e' de passionibus o'sequitis cognitione sensi
tiua t'n i aialibus q' i hoibus eo q' ad illas tr'nsiunt q'q' tr'nsi
tione sensibili Et ad tr'nsiuntiones istas sibi ipe' passiones
aliqui o'sequitur existimans p'doneu' tr'nsire p'mo separatim de pas
sionibus huius aialibus quibus cognitis facile est p' similitudine et
comptandis de reliquis t'n n'alibus q' voluntariis q' intellectuilibus
h'ic s'mone Considera' q'm q' e' cognoscit' passiones aiales.

Passiones aiales cognoscit' ex s'biecto. obiecto r' effectibus
Cum e'q'dem s'biectum est vis appetitua sensuali q' resp'it
bonu' male p'ncipaliter hoc uel illud t'p' sibi quiescentis r'
malu' t'q' discorrientis r' hoc sub r'oe comodi uel incomodi
q'a ratio iustit' p'prie no' est ibi nec s'dm ea p'prie sumit' passi
ones si magis ipe' virtutes in ip'a ratione et m'ete causantur
ergo motu q'dam i appetitua virtute r'equeter ad apprehensioe
virtutis cognitiue sensualiis exte'ioris ul' inte'ioris Cuius obiect
tu e' veru' simpliciter velud q'dam adequatio rei cognite ad cognos
centem bonu' vero sup'addit quiescentie r'ocem Et q'm bonu' omni
p't o'siderari absolute sine o'ditione aliq' uel o'sideratur nunc ut
absens ne ut p'ns ne ut arduu' r' difficile atq' ita p'prie dicitur
de i'ncog'p'tea s'dm hoc diuisiuitur ul' r'ansumitur v'to app'e
titia r' s'uliter passiones Et app'e v'tu' appetitua alia o'mis
sibilis alia insensibilis quare distinctio s'uitur ex obiectis r' a
vis o'misibilis respicit bonu' uel malu' no' sub r'oe aliq' disti
nctionis aut arduitatis si q'm multa s'ruemur nati i'pedire

concupiscibile i sua inclinatioe ul' sedentia ad qdē rē bonū
hic dicitur est ei tū pugnare ipā vñs insabilis q' tedit i bo
nū adipiscendū ul' malū depellendū qle nullū i deo i pñtur
Ideo nec insabilis h' ulla **C**onsidera. rē de mīo r' sufficiētia
passionū. r' qre passio ne non habet contrariū

Passionū nūc r' sufficiētia suntur in a pñcto q' ab ob
iecto vis itaq' concupiscibilis ul' i pñtur bonū comodi
absolute r' sic causatur amor ul' libido. q' vel ē raptū
ut i dñm qdā ad bonū qmōdi ut i pñtur p' ut absens. r'
musa. r' dñi. r' cupia seu cupido uel cupiditas q' sāt
gens i adipisci. vel i pñtur bo. qmōdi ut iā adeptū r' au
satur delatōe ul' letū ul' voluptas. Dñdū q' ē pñctū
de fñs aliis passionib' i pñtur mīlī seu i comodi quale si app
hēditur absolute sic ē odū qd' ē discōueniētia qdā r' dis
pñtio passi ad ipm malū. vel apphēdit' mīlū ut absens li
cet ut i mīnēs r' sic oritur fuga ul' abhōiatio r' horro. Aut
apphēditur ipm mīlū ut iā pñs r' ori' i pñtur dolor et
agustia nūc silius. Et ita sex i pñtis passionēs i concupiscib
nēs i pñtur bonū. amorē desiderii delatōe. Et nēs i pñtur
mīlū. odiū scz fugā r' dolorē. Quia ipā vis insabilis r' nō
i pñtur bonū uel mīlū nisi sub rāione difficilis r' arduū adi
piscendū ul' fugiendū qle nullū ē bonū ul' malū ut pñs
pñtea manz solū itendētia ul' fuga. Nā q' q' est pñs uel
adeptū ut tale ē mīdū i rōne concupiscibilis. Tēdit ergo vis
insabilis in solū bonū ul' malū absens tñq' difficile ad
optinēdū uel refugiendū seu depellendū. Et si qdē h' fiat
i pñtur bonū futuri nūc fiducia adipiscendi sic dñt' spēs. Si
nūc diffidētia sic dñt' despario. Si vero fiat i pñtur futuri mīlū
r' hoc nūc fiducia i pñtendi r' oppugnādi sic habem' audā
ciā. Si nūc diffidētia sic metus aut timor exoritur. Et vñ
b' fiducia ul' diffidētia pñt i ueniri. nūc nūc certitudine
nūc sine certitudine. q'uis iste passionēs certitudine i nūc
i pñtur videretur. Quia g' q' tuor habem' passionēs i nūc
abili. duās i pñtur bonū difficilis futuri spem r' desparioes.
Et duās i pñtur malū futuri difficilis audāciā r' metū seu tiōre

Supradicta quia passio ipsa in se pteit qua dicitur in
du vis instabilis assurgit ad vindictam illate iure q' iuri
a apprehenditur ut lesua pte excellencie et iudicia mioratio
nis seu vilipensionis. Ideo q'ritur instabilitas q'nta lesionis t'p
agens tota p'ciatur ut dignu e et sic fiat q'nta equitas et
h' comprehendit ut difficile ut arduu. Sed n' her passio no h'
stabilita p'ndens q' v'it' instabilis sic obfurnet q' nullo
saturat ut audeat assurgere i vindictam iure ia illate hoc no
fit nisi duplia de causa una q' malu apprehendit ut p'ns et re
uitabile et ita indit sub i'oe instabilis et dolorosi nec erit in
norie g'rupisabilis. Aut h' fit q' vis instabilis no saturat in
vindicta et ita indit a i'oe ut q' reputat q' iurians satis t'p
passus e aut tota p'ciatur sine vlla difficultate q'nta pla
ruent et ita q'ritur seu q'sit et quodammodo delatatur t'p i ad
q'nta victoria. Et iteru i'p'at ad g'rupisabilis i'oe. Conceda
tertia de ordine passionu i' se et eaz originandoe ab iure.

Passionu aialiu p'ma et velut v'ma indit est amor.
seu libido. Amor quippe aialis e i'clmatio ul' motu co
surgens i aiali et apprehensione boni ul' t'p' boni si
bi utpote q' d'ualet ad suu esse uel b'n esse c'feruadu. Cu i'p'
bonu p'us sit q' malu et ita malu no d' nisi puano boni. et
habitu no est dubiu p'or est puacione. Vn nec aliqd eoz ha
betur nisi q' alicui qd' diligitur apprehedit esse contrariu. Cu
p' est ut oes passiones i'p'at boni p'cedunt eas q' directe
et p'prio malu i'p'ant ta in g'rupisabili q' instabili. Int'
eas v'oe q' t'm bonu i'f'antur ut si deside' delatano spes et
sp'ritio. Amor qui absolute bonu i'p'ant p'cedit h' passiones
h'ntes p' obiectis bonu ut absens uel ut ia adeptu uel ut fu
turu et arduu aut sub aliq' tali q'nta i'oe. Habes o'nt q' vis
g'rupisabilis p'or e ad instabile q'nta passiones instabilis fie
q'nter ad g'rupisabile t'inetur ut spes uel audacia ad delatano
ne si v'iant. despectio et metus ad tristitia si v'iant arduu et in
ueniemo p'terea q' oes passiones reduciuntur ad q'ntor p'p'ia
capales duas i' g'rupisabili q' si delatano et dolor. et duas in
instabili q' spes et metus appellatur. Et sub generaliiori con
sideratione oes reduciuntur ad duas s'm duplice i'oe. s' boni

et noli. Et illi sunt delectatio et color. Tandem fit omni ad unum vel
radicale origine redutio. s. ad adrem. licet estimatio et pri
cipalior passio sit delectatio osequens hunc amorem et desit i reia
adeptu. Amplius vero licet amor seu libido sit prima passio
nisi sortitur tamen ipsa concupiscentia nomine a concupiscentia ut au
dine etiam secundum fictionem poetarum dicitur quod concupiscentia de adrem est et
filius veneris. Et h. q. bonum absens vel desideratum magis fa
cit se sentire ceteris rebus. id est defectu et indigentia. Tanquam op
portet ut se portet magis sentiat. Simile affligere possunt
causa cui inaspirabilis ab unum potius quam a spe vel audacia noiet
in quod est spiritus inordinatione seu vilipensione quam nunc nola mar
ime fugatur sicut eradiat. excellens magis appetit. Et ita ap
petitur ut vite ipse aliqui proficiat. Quodmodum induit poetam
cuiuslibet respondit visum. Et hic est animus mortis appetitor et illi
cui vita bene creditur cum que quis horem. **Considera. 1. qd.**

Passiones brutorum pulchre sunt et bone. **Considera. 2. qd.**
Passiones deos in animalibus brutis censende sunt bone et pul
chre. Et gratia audacia et audacia in leone et gallo. In
tigride et apio. Voluptas in porco hircio et passere. Timiditas
in lepore et ovis. Invidiositas in vulpe. Adulatio in cane. Superbia in equo.
Tristitia et melancolia in asino. Audacia in canem. Tanquam passiones
iste neque nunc sunt neque reformes in genere moris in deus ipse animal
bus arbitrio libertas. in qua fundatur ratio laudis seu vitupe
rii. neque turpes dicitur prout aut male in genere entis. quoniam ens bonum
et pulchrum ornatur. Propter hanc hanc quilibet res sit sibi sibi
deus de bono et pulchro quod de ente. Nec hanc prout nunc omni
Amplius vero quilibet res naturalis dignetur in suis moribus ab illis
na non erant ut dicitur est in et sicut philosophorum aut oformas se
Aug. dicit quod deus sit res quas odidit amittit ut eos pro
motu agit sicut. Vbi autem deest error et adest rei id quod sibi est
quod deest et turpitudine nunc est. Ad passiones in brutis aliqui
turpitudinis arguimus ut horum et odium et expugnatio. Res
pudens h. ideo si quod nobis et desideris nunc adstantur. inferunt quod
lesione aut alia tali id est motu. prout quod videtur esse prout et tur
pitudines in natura quod ad causam primam et finem ultimi. Relati pulchri
sunt videtur facile est. **Considera. octava. qd. animalia passiones**

in statu p[er]i p[er] plerūq[ue] turpes et male sunt.

Passiones animales in hominibus viciatibus se ut plurimum vi-
tupabiles male et turpes. Cuiusmodi est esse verum non so-
lum in definitione fidei sed et naturalis deductione si p[er] p[er]
eximo admodum et fine p[er] q[uod] h[omo] additus est. H[omo] namq[ue] a[n]i[m]a sit na-
ture rationalis. ip[s]e factus est ut discerneret iter boni et mali
ut mai[us] bon[um] magis diligeret. Cōstat vero deū esse summū bonū
Ordinatus est it[er] h[omo] ad cognoscendū et diligendū deū. in quo
stat sua iustitia seu bonitas et gloria. Oportet q[uod] ut h[ic] assc[er]at[ur]
aliqui h[omo] alioq[ui] frustrā et inspicieret ad hūc finē fuisse ordi-
natus sup[er] brutale naturā. Et hac rādice viciatū ph[en]omenū se
q[ui]tur q[uod] h[omo] debet suū bon[um] finem dilige. Et ingis q[uod] p[ro]p[ri]a bona
aut q[uod] mala. Debet q[uod] ad op[er]ationes p[ro]p[ri]as sue p[ri]ncipalis q[uod] est
ratio ingis iudicari. q[uod] ad illas corp[or]is. debet q[uod]to erit iusti-
or iustitia moralis. ul nullo. ul m[od]o affligi. debet f[er]re p[er]tinacit[er]
superiore et diuiniore ac liberā digere inferiorē et ei lib[er]e et sine co-
tinditione d[omi]ni. debet h[ic] corp[us] suū t[em]p[or]e i[n]strumētū forme
rōm immortale sed nec impediens sed adiuvans rōem ac m[od]o i[n]di-
gens q[uod] corp[us] inferior naturā. si om[n]i istoz ac sibi v[er]it[as] i[n] h[om]i-
bo q[ui]n p[ro]pter passiones corp[or]is q[uod] t[em]p[or]e a[n]i[m]a ad delationes
sordidas et inlas t[em]p[or]e i[n] errorē et sup[er]stitiones isanias f[er]re
ingis ad op[er]ationes corp[or]is q[uod] ad op[er]ationes v[er]tuosas. t[em]p[or]e
ad obligationē ignorantia et i[n]certitudine. f[er]re ad afflictiones
et rebelliones ad penā ad mortē plus q[uod] in brutis q[uod] iustis se-
pe plus q[uod] i[n] iustis. Quid superest nisi ostend[ere] tales passio-
es cont[ra] r[ati]onē et debiti ordinē nature p[ri]mitiv[us] institut[as]. H[ic] aut[em]
ordo alit[er] p[er]ueni nō potuit. si p[er]t postq[uam] ex n[on] p[er] libere p[er]petuū
p[er] i[n]certitudine totū deū. f[er]re vidit qui deplorans dicebat h[omo]
n[on] i[n] h[om]i[n]e ess[et] nō iteller[et] id ē in illi et si t[em]p[or]e. Et heu i[n] nō filis. si
deterior et turpior. Sūt igit[ur] passiones huius vitupabiles q[uod]
tollūt obediētiā. Sūt et male et turpes inq[ui] p[ro]p[ri]as i[n] h[om]i[n]e et
viciosa i[n]dite. modū spem et ordinē. p[er]ueniūt q[uod]pe iudiciū
rōnis q[uod] oportet subsequi. turbāt. ligant. atq[ue] h[er]amizat cōi-
mū rōnis ita ut nimis sentiat h[omo] illa s[er]m[on]e. Corp[us] q[uod] totū
p[er]itū aggrauat a[n]i[m]a. Et illud i[n]g[er]it g[ra]ue sup[er] filios ade.
Deniq[ue] multi p[ro]p[ri]os exp[er]ientia et rōne quātū g[ra]ue s[er] hanc

corruptione. licet ad unā causā nequā puenirent. Tan-
 de ex his iudiciis q̄ multiplici extendi potuerūt nati-
 tas ortuū retentionis huāne p̄ mediatore x̄m deū & hoī-
 ne. Alioq̄ finis huāne creationis i nichilū corruiss̄ pro-
 p̄tē q̄ nō ad gloriā sue vniuersitatis & finitatis p̄ ad pe-
 nā etne damnationis tō deueniss̄. qd̄ sapie dīne sue q̄ pote-
 rie & bonitatis neq̄ detens̄ neq̄ rōnale ē assidue. Deus appē-
 r nā nichil faciūt fuisse. Vnde ortū habuit illa exclama-
 tio propheti. Quid ei vane constitui oēs filios hominū dīs iud-
icij q̄ nequā rōtetur in p̄ his q̄ dicit sequēs ostendatio.

Consideratio nona q̄ i statu inotēne fuissent aīales pas-
siones honeste & bone vbi ena ondī q̄n st̄ hoc & q̄n nō i sta-

Passiones aīales p̄ statu ne institutē fuis̄. Quāq̄
 sent pulchrit̄e huius id est q̄ nulla pueniss̄ iudi-
 cū rōnis p̄ ad obsequiū & nūti ē q̄l̄ fueriss̄ uel
 q̄euss̄. Sic in xpo neq̄ colore neq̄ gaudij neq̄ desiderij
 neq̄ spem a metū inuēre aut aliā passionis cuiusq̄
 similitudinē nisi subsequētē ad iperū & dīctamē rōnis. Vnde
 quilibet hō q̄to aplius p̄ferent i vniuersis moralibz atq̄
 ḡtutibz tōto i formabitur ordo. Sic in eo ut passiones nō p̄-
 ueniat aut obuiat iudiciū rōis p̄ p̄tē ad cōuersionē mōde-
 retur. Vnde ortū est dīni d̄ aristotilis vbi q̄ i vniuerso oīa
 sonant rōi. Si tamē i hoībus est inuēre talē p̄tē cor-
 mōle hoc & corruptibile iduēit i corruptibilitatē & imortu-
 litatē & absorpta fuerit moribz iūctura. Sic fortassis eleuare
 naturā huānā uoluerūt ipi stoici dū dixerūt q̄ vtiutes s̄
 i passibilitates nō vtiq̄ q̄ vtiōsi nichil sentirent a p̄tere-
 tur. Alioq̄ lapidibz essent p̄ares. Si q̄ passionē q̄libz pue-
 nit vtiōsus nec surripit aliq̄ velut efficiens atq̄ tyrānizās
 rōē. Et statim talis ut eq̄ facili accipietur q̄ pulchrit̄e & cito de-
 sarbitur. Epictetū at̄ q̄ naturā huānā i bestiale detrahebāt
 n̄ aliquid p̄tē meli⁹ aut dīni p̄ponēbat in hoīe dīcēt ose-
 q̄ter passiones oēs esse pulchrit̄as & optimas. Ita em̄ de bestiis
 id dixim⁹. Ceterū Aristoteles q̄ medij ut p̄gens negauit pas-
 siones oēs bonas esse q̄ multe pueniunt & i p̄dunt iudiciū

Regnauit nichilois oēs iudiciis esse malos et turpes. et
videtur quod hoc regeretur. Puto quod ex istis facile est elire regni
la gnalem de morali bonitate uel malitia passionum. Dū em
passiones isti debent hoc nō regitur. sicut iudiciis se aut
trialiter a ueritate inle. via sensualitatis i hoīe p̄cipat de
volūtario i hoc q̄ ordiātū ē audire uerū quā dū rēmit audire
penat et turpis est. Arum uerū nullā nō hoc mō hnt ai innoce
colligētiā. nec ordiātū ē eorū brutalitatis obtpare tōi oūde
quā nō hnt. Et oritur difficultas de pueris et fatuis nō hnt
tibus usū rōis p̄mito istitue. itū sūt sui moti ali passio
nales turpes nō hntes modū spēs uel ordinē quāle hūane
ne postulasset integritas. ita ut uerū sit in hac ofidētiā
q̄ nō uiuēs est sine p̄no sup tū. etiā ifans in 9 diei. Et
lus ip̄is post p̄m p̄m hoīs sūt habuit inotētiā origi
nale sit i solo regno aīe sue seruata ē uigil. ab istā sue
receptionis talis obia sensualitatis ad uerū q̄le p̄māria na
ture istituo i hoīe plānuētiā. Et tū neq̄ i regne maria
neq̄ i iohāne baptista dū ifantes essent inuenit eāt. quib
bet definitio ueritatis neq̄ ip̄tatiū tū tōi ad aīpā actua
le uel mōde uel uerale ap̄ eorū sūt nec ap̄ nos dū ifan
tes sum⁹. dū nō hnt rō libez usū sūi absq̄ oī p̄cedēti aīpā
actualit m̄a. De ubi aīpā m̄a i causa ē. nichilois es
sent h̄ attendētiā m̄a i aduocē. itū inotētiā. i tū libe
rū dūm qd̄ habuissit rō q̄ oī tpe sup sensualitātē tū i pue
ritia q̄ i senio. tū motib⁹ potētiāz nālū tū. sicut m̄a et
vegetalia et gūalia. q̄ sensitatiū sūt sicut p̄māria et fa
niam et extēiores quib⁹ potēs. De q̄b⁹ nō ē h̄ dūcēdū p̄ singla
Sunt nō q̄le dūm i istis cōphensores fuerint habituri.
Cōfideā deā de dupliā origie passionū aīalū q̄ ē extēiō

Passionū aīalū gūalis. Sensibile et interior rō uel spūs
origo dū inuenit. Quem em fr̄ptu ex sensibi
lib⁹ extēiorib⁹ agentib⁹ i ip̄os sensus ut i uisu au
ditu tactu et olfactu. Et h̄c moti i hoīe est uelut ab infēiōi
Quem nichilois uelut a sup̄iori dū spūs rōnalis actiū
h̄c il illa cognitiōe et osequēti uolitiōe ut uolūtiōe ip̄at

mebris inferioribus mouens ea quodmodum spiritus horribile
mortis apprehensione inmisit a ratione in sensualitate. Talis est
colligatio coniungit portionem sensuale ad portionem rationale sic
quod vixit in actu vixit educat in alteram. Quibus in non virtutibus tamen
sensualitatis sit fortior et ita fortior quod non est in parte rationis non
tamen inuictibus primis passionum motibus. licet si ea sit ille ap
petitus et dicitur ei talis quod nequit ab iusta ratione sensu et torq
te. Sensus in parte virtutis. Sensus in virtutibus. Sensus in ratione. Sensus pre
terea in statu primario. de quo plausibile est sentire quod magis nisi de
super in parte rationis potuisset quodammodo sensibile fortissem agere in sen
sibus. Alioquin vixit in parte rationis quod magis sit orede deceptio et et
vires potuisset attingere pro et statu et passionem de necessitate
puenisse rationem. Expediunt autem se leuiter quod sentiunt ut diximus
sane modo nunc apud naturam de natura. Quia quod nunc est ut ois
intra cognoscit in parte a sensu deorsum. Tunc autem deorsum in parte deorsum
Coscidea in parte deorsum in parte a sensu deorsum in parte deorsum in parte deorsum

Passiones suas suo modo dicendi. In in spiritum rationis et rationis
et hic spiritus in rationis. Sicut in rationis voluntas per suppo
nenda sit hic oia quod de distinctione spiritus et rationis et sensuali
tatis inuenerunt doctores sagaci non discrepantes in hoc a prius
elevatione de quibus in alio loco tituli. de de sacra de theologia mis
sion utique de ratione in speculatione quod practice rationis sit. Et quod
quod prius breuiter dicimus in rationis in nota quod sicut ad cognoscere
sensuale nam est sequi quod motus ad persequendo ut fugi de
apprehendi aliquid ut in parte rationis ut in dissonantibus. Sic suo modo
nam est sequi quod am afflicto longe tamen prius ad cognoscere
spiritus in luce parte intelligentie a falsis in parte deinde de
se ad lumen etiam deorsum quod ad speculationem quod et in parte
et ad motus etiam a quibus in parte illud de voluntas sit
de in parte cognoscere rationis quod media in parte lumen spiritus et cog
nitione sensu in in se motus passionales suo modo quod tamen in
alterum per se et immediate corpus quod nec fuit origino mediate
corpo quodmodum passionem sensuales oriuntur quod effectus
variis in in parte ut ad letitia sequitur dilata. et ad tristitia
na obstructio. ad iram super in parte obstructio. ad timorem frangere factio

et ita de reliquis. Vnde totum in gaudio paulatim dilatare et marie
ad interiora propter quod moneri dicitur a medicis visum perit. In ista
vero paulatim etiam. Sed ad interiora et marie est dicitur quod in
vero subito est perit quod tunc vero mouetur ad oppositum subito in
remedia subito ad utrumque. In agustia vero paulatim. Et ita non
ponitur media nisi per passiones inter se modis alterandi cor
ipsum adiungitur aut studioso diligenter habet de passionibus dis
tinctionem quoniam multa videtur inter sapientes valetis de modo ponendi
di ut negandi passiones nisi ordinaret eos ista ostendit. Tunc
distinctio posuerit stori passiones non tamen in sapiente per
ut apparet. Iphar ex sanis libris Aristoteles sicut est per rationes
ab experientia superius ostendit. Et intelligamus quid in se senti
unt et eos statim conuenit videbimus. Concedit stori gaudium
sapienti letitia tollit tamen vinum aliud et ludium nec seuerum
Concedit et sapienti amore virtutum et odium vicioz et spem bonam
et fugam ut horrore inhonestatis. Alioquin nullum in sapiente plus
quod in lapide virtutis boni relinquit. Regit tamen in sapiente tunc in
seueritia dilacerat ut tunc estudines et morbos ad pestiferos. Si
notat tunc in de tuisantibus. Sic sentit uiso est hoc. Vnde has
quatuor passiones abiciendis in infirmitate veritatis metere iubet.
Tu quod si vis lucem clare cernere verum tamen non carpe mille.
gaudia pelle pelle tunc tunc dolor afflit. Spem fugato nubem
la mens est vincit quod frenis her ubi ignorant. Cuius tamen cristina
uerit hoc. ut alterum sapientem negauisse quod plures et vari
sint animi inueniunt ad virtutes et ad uicia spuales affectus. Et
quod dicitur negationis et orationis passionum iter plures inquit et
notat quod ex se pectus uidetur. Si vero sit consideratio nostra quod passi
ones suas suo modo dicendi est hic spiritus rationalis. Sicut in ratione
sui voluntas proportionaliter ad appetitum sensitiuum dicitur tamen
Considera 12. quod nota passionum sensu transmittitur ad passiones

Passiones spuales. **M**ens et spiritus. et de differe. eorum.
magis attendere si autem ad deuotionem vocat quod sensu
ales ut illas adipsi et secundum eas affici merentur. Si
enim deuotio est sicut est eleuatio mentis in deum per primum et humilem
affirm. utique in affectus ille non est intelligendus esse solum sensum

lis qui frequenter non est in nostra potestate nisi respiciat iustum ut iustum
 est non est solus voluntatis insequens cognitionem portionis istius
 vis ipsa rationis aspirans fatismam licet absque fatismate non sit
 quoniam hoc nodum est per se quod pro consuetudine erit in ratione hanc sensu
 spirituales istos in apice superioris portionis ipsa rationis quod portio le
 gibus etiam imitatur in luce parte intelligens in parte loco et hanc
 quoniam non in gradibus est sepe penuria quorum nichilominus spirituales libera
 est. Insequens deinde nona passionum aialui de quibus philosophi tenuerunt
 sunt ad affectiones huiusmodi spirituales quales hanc aialui dum contemplatur deum
 amant ipsum ut totum amabilem. concupiscunt ipsum ut totum desiderabile. sciunt
 et continentur et delinunt in eo ut in toto bono utriusque iam adepti. Odit
 vero quod ab hoc toto amabili toto desiderabili toto delinibili se
 parte per. Hinc illud sibi vehementissimum odium ad partem horum et
 abhominatio et fuga et detestatio si videatur istius dolor atque acerbissimus
 et inquietud molestia si forsitan affuerit. Hinc propter speciem ignem
 dum osideat magnificatissima et nunciatissima dei liberalitate
 promittit etiam audacia rursus magnanimis in aggrediendo gradia
 per deum etiam quorum divini cultus et honoris. despecto atque in viribus
 quibus et de viribus quibus ut ex osideatione tantorum discrimini et dino
 rem iudiciorum inordinabilium metu ignis. Etenim habemus in spiritu pas
 siones viderem principales. aorem. concupiscunt. delinunt. odium.
 fuga. istiusmodi speciem. despecto audacia. metu. ira. et zelus. Et
 ut ad unum dimum et differentiam ipsam assignet passionem aiales
 ut tales se vident in ratione quomodo vel inmodi. Spirituales vero
 ad rationem solus iusti ut iusti in spiritum. Considera triadema
in quod futurum ostendit quod passionem misere et osideatione dino.

Passiones spirituales habetis in iudiciorum sit iustit. osideatione.
 ougine ex osideatione pura et lucida iudiciorum dino
 quo ad bonos et ipsos hinc se iugiter apud deos in
 quod retin aliquid vel in iudiciorum aris ut fidus immobile iter volub
 les alias aliquid et videntur hunc erant passionem. Puto quod
 passionem huiusmodi spirituales habuerunt qui dicit. Dne an te de
 siderium meum. Et in iusto oculi mei. Et ad dimum. Puto autem itellu pla
 real ut in iudiciorum grossa figurati. Constituant nam in
 medio mari ordine. eam et armem. in hominibus quod instrumentis
 omnibus inquisitis. fit in medio navis mali elato. portus veli et
 passu ad uictor. susceptione sit in summitate mali. rector navis

lur splendidiſſia. et ipſi guſtus ſapor dulciſſi. et ipſi olfactui
 odor ſuauiſſimo. et ipſi tactui aplerius iocundiſſi. Porro ſemel
 locuto e deus p ſcriptura ſua ſancti q quibz i idipſum no repetit
 ſemp p ſingulos ut dicitur **Repetit** tamen aperiendo ſenſu ut i
 intelligenti huius ſcripture **Repetit** qz induendo mēte vtilite et al
 to **Repetit** inclinatio ſpiritus ad alluendo illuando ſtabilendo ut
 no ſolū intelligitur ſi i pleatur i amictur. Puto ſic affini poſſu
 labat q dicitur **Conſipit** aia mē deſiderare inſ tu i oi tpe Cui
 roez vna ipſi dicit **Etia** teſtio. tū iqt medita mē e i conſiliū m.
 iuſtificationes tue **Bonū** certe ſeruatqz oſiliū iuſtificationes
 om quas ſcriptura ſac trad. **Et** oſiliū qui deſeit volens imi
 tpe al aliene pacēne huane. Volens ptea ſeq deſideria cordis
 ſui i ire i aduentionibus ſuis ut tūdem i fallat inſ tot vici
 lites affectui uidelicet ouerū nre eſt. put inſin doreb. **Co**
 ſideratio quindena q paſſiones ſpūales qm cauſa a hō aglo

Paffiones ſpūales ab aglo dei bo **Et de modo cauſa**
 no frequenter imitti debendum e. ſolo qſquā expectet ut
 nūc p hūitudo ſtudioſe modos qbus angelus ſpūs co
 pulati p ad hūitudo illuſtratio ipm affluendo monedo i dōdo
 ſtatutione qpe oſilio ſit a doctoribus ſcribendo ſup ſcōm
 ſententiarz. ſcitem itaqz q angelus nō illabitur i ſpūm mīm qm
 h ipm ſolus dei ppiū eſt. qui ita ſpūm mīm ſolus p dūanter
 poſſide forhter atqz ſuauiſter ut ſepe motom atqz viuſſimū
 ſpūs mī obediāt vltro Et ſic vltro tamen ut nō habeas phas
 obniti Et hūc iſteſſu dei dūatiū nōiam illuſſu. **Cur** mī
 dōis alij modi qbus angelus bono agit m ſpūm mīz. Vno e p ap
 plicatione immediatā ſue pbe i vtilis ad ſpūm. **Et** qdem nā h
 ordine pro ſtatu pntis mſere ſi diſſectandē ſupnali ſtatu aut
 applicatione tali q angelus ſit ſubſtancia lūmoſiſ. vtiſſiſſia
 ac benigniſſima. qz nequieit qm alluſat i quodā tūhatur
 ſpūs mī ab hūitudo lūoſa ac benigna i ſuaue olenti vtilite tāqz
 ſi ferrū traha a magnete ul appetitū ab obiecto plandiffimo
 i oueritiffio moueatur. **ſerim** ſi fuerit ſpūs mī. pūm mīſſi
 itegri i ſan ſine diſſanſa febuli corruptionis vicioſe ſine itpo
 ſitione ſordidū cogitandū nī deſideriis turpibz i ſecis. Porro
 ſunt ymaginati ſut phantē q actiones rei corporei p oez oīe

stellari et placenti et per omnia zodiaci signa format corpora humana
influit et in primis in primis orthogenae quoniam indissolubili propo-
nenti similitudine dicere possumus quod et dispensatione dei gratia quod
bet celestis reuerentia a summo usque adorsu per omnia iunctura spiritalia
influit huiusmodi in humanum spiritum quilibet angelus suo modo mediate vel
mediate. Sic seraphim inflammat. cherubim illustrat. throni stabi-
lunt. Et huiusmodi tres vires anime affectiva scilicet intellectualis et eremita
Et huiusmodi tres eius portiones superiores inferiores et infima sensuale.
Vnde et apparet prima ieremita mouere de portione superiore anime
quod respicit prima principia. et portione inferiore quod respicit occlusiones
grales. et portione sensuale quod ad singularia minus dilabitur. et
quis preterea studiose interrogauerit ea quod tangit superficialiter uide-
re causas naturalibus passionum animalium per quas disponit vel idponit
spiritus ad passionem spirituales aduertat quantum dominum habent
boni angelus ad inducendum saltem dispoitione bonos vel illos spua-
les affectus disponendo vel immutando sensus corporales in exteriores
quod inferiores qui sunt organice potentes. et hoc variis modis et pene
infinitis iuxta variationem applicationum multiplicium huiusmodi illi-
tute corporalis. Vnde de his non est huiusmodi dicendum per singula. Ad hoc
in secundo quo minus angelus mutat passiones spirituales deo per

Passiones spirituales pertinetur nebris ab omissione
omissionibus per angelos malos factis possunt quod angeli
mali quantum dei prudentia permittit agere similia multa
ad angelos bonos tam ob subtilitatem vigoremque sue anime quam ob
perspicuitatem naturalis ingenii quod per experientiam diuturnitatem
nunc in naturalibus actionibus suis in deorsum in celum et in terra
in operationibus mirandis angelorum et omnium spirituum bonorum quibus ex-
tremum frequenter. Exercent eos malicia amara. superbia furens sine
lege et ordine luorum inflamens. Exercent eos iustu dei iudicium
illudens eis et perfissimos eorum conatus aduersus electos suos
quod in usu sue bonitatis. Confutuant se angelos sathane in
angelum lucis sicut tradit apostolus. quod fieri sic potest vno modo intelligi
ut ipse malus relet inani malicia et torrens affectu suos fin-
gendo se placenti pulchrum et benignum ad exemplar bonorum angelorum
imitatio preterea doctrinas et observationes eorum bonorum spirituum
in amore custoditis et virtuti tam ut seducant fratres qui venerunt

tur et colatur sicut de *ra* p^r quid aliud incipit i sup^rti
 nombo magis fieri thinsignantes r oioes deuotioes r ieiunia
 peti q^d fieri miseria p pueros inoietes nisi ut efficiat^r fal
 lat r colatur si^r deus Deniq^r q^dnt^r habeat efficacias ad imutu
 nones corporis actiones iste malignos sp^ritui septum sacra
 dicit de magis ph^rom^r r alibi r id certa deducit p^ronesso
 q^d deones aliqui sunt adisus quos nobis e collutano sicut tin
 dit aplis Et idipm r sancti p^ries multis sup^r numez argu
 mens erpti s^r Co^ridea^r de^rasepta^r qu^ro passioes sp^ritiales
a celo dispositue causant^r r a q^rluntib^r sedis a celesti i fluxu r

P et p^rmaru actione qualitat^r causatis causatis
 Affiones sp^ritales imittuntur a celo mediate tunc et
 scdm^r modo dispositue silt a q^rluntib^r sedis o^rscantibus
 celestes influxus r p^rmaru qualitat^r actiones *logus* esset
 hic sermo de t^rinditione astrologoz quo ad celestes actioes
 i corpus humanu scdm^r valent^r signoz r planetaz r asper
 tun^r ut q^d saturnus i dunt ad tristitiam iupit^r ad letitia^r q^rus ad
 m^r sol ad audacia^r Venus ad gaudia^r Et un^r de reliquis inde ve
 nit distinctio illa q^d p^rlectaz aliis est beniuolo ali^r maliuolo q^d
 vis hoc no sit ampie^rdu de malicia q^d sit i nata planetis r i
 dunt em q^dnt^r de se est ad bonu^r s^r i hoib^r abusus e q^d boe ne
 idinationes deducit i malu^r r aduocant ena i meo^rari q^d pacto
 reliques i fluxus varias sp^rituit r minus t^r i lapidib^r q^d i her
 bis r metalles p^retates sicut i magnete p^rsp^rue retin^r *Quat*
prea reru huius mundi q^d lapis talis portat^r ul^r i p^rect^rat^r dat
audacia aliis leticia ali^r adrem *Per at oia q^dnt^r habent veit^r*
his nichil aliud p^rbat q^d m^rim q^dsideatione q^dnt^r accipioes huius
sunt no immediate i sp^rit^r i onalem s^r i corp^r ad au^r alteatione
hac ul^r illa no parit^r idinatur sp^rus ad huc affm^r sp^ruale uel
ad illu i se q^dducit idu q^dadmodu meorat^r heliges enotasse sal
*tim du p^rbene sp^rit^r i se uellet erant^r *et d^r aut deones dunt**
p^r aliquas huius v^rutes allu^r uel cin^r ul^r opelli altis e spenula
*nomis v^rut at aliq^d v^rutes huius v^rutes omultas sicut *Quicuna**
ali^r v^rutes a to sp^re ul^r q^d i se autu^r forma spen^rsum i ei sicut no^r
*spen^rsum taliditatis est calefacte *ita na^r spen^rsum magnetis est**
*se moue ferru^r *ita spen^rsum struionis digerit ferru^r Et un^r de**

reliquis effectibus quos non dicit fieri ex actu suo vel actione quod
luntum primarium vel ex oblatione earum seu oblatione quodammodo
dum fuit intentio quoniam ad hoc principia generalia quodammodo
fieri inferiores idcirco quod vel non possunt vel difficile possunt in assignatione
ne tot varietatibus effectibus semet enolue. **¶** Trucimmo perierat
quosdam philosophorum opinatos esse sicut ex articulis premissis deperna
tis palam elicitur quod celestes intelligentie que auiunt rebus secundum eos
taliter agebant in spiritum qualiter rebus agit in corpore. Ita ut spiritus
se haberet solum passive ad omnem suam cognitionem vel affectionem.
¶ Et nil agebat si agebatur. tamquam si obiectum laudum agat magis
ne sui in speculum obiectum vel tamquam putor aut scriptor se agat
in tabula. Putat enim hoc in suo de consolatione metus commemorat. **¶** Dicit
enim in hoc aliquid quod hoc actus intelligentiarum fit libere in spiritum nunc
ad hoc cognoscendum nunc ad illud. Alii naturali necessitate id fi
eri intendebat. ponebat tamen quod dispois spiritus putat abstinere
magis aut minus a carnalibus vicibus et carere reo corporis iuuat
plurimum vel impedit invidiosos hos. **¶** Illius. **¶** Dicit saluam magis
in naturalem. **¶** Dicit prophetam illuminationem. et ut de plurimis. **¶** Dicit
magnam si. **¶** Auctorem. **¶** Alagzel. **¶** Alhimdy. et nonnulli doctorum repia
noque ponentes illiusmodi aquauerunt. et hoc posuerunt aquam si per libere
in quatuordecim spiritus secundum duplicem sententiam suam. nunc ad superiora ne
ad inferiora. **¶** Aristoteles vero nullam posuit nisi ab inferioribus fieri cog
nitionem vel affectionem originari. et immediate. que ipsi sunt
omnes doctores catholici dum loquuntur de statu ne destitute non eleua
te proprio aut illustrationes miraculose. sicut dicit. **¶** Petrus quod
non humana voluntate allata est aliquid prophetia. **¶** Raptus autem certus
apud deuotos nunc ideo dicitur fieri dum illustratur spiritus immediate
desussum quod per naturalem autem vite patris hoc euem. **¶** Consi
derat de auctoritate de passionibus causatis ab inata complerice et

Passionibus spirituales iuuat. plurimum. **¶** Item origine
vel impeditur ab inata complerice corporali auctoritate.
plato quod anima ipsa illustratur corpora non quidem naturali natura
si ad spiritum libere fiat spiritus si quidem illuminatione putat corpus
spiritum subministrat anima tamquam instrumentum. **¶** Constat enim quod ad istum
metus varietate surgit in operationibus facultas maior vel

difficultas. Unde itaq; ita methoimms artes q; faber ali; opat
 ni instrumento qdrato. ali; cu; acuto. ali; cu; hebeti. Sic et sapior
 uel pctor. Sic et suo mo; de varia oplerioe mebroz. et de
 his q; mebus ipis subseruiut ut st spūs corporei tā indum
 les q; fluctes. ut ē pteia sanguis q; est tota materia tā me
 broz q; hūoi spūui. **Sicut** q; opti; attende iurta hūidione
 medicor; q; sanguis subtilis et clari i substantia. ipato vco i
 aluati; disponit ad gaudiū mai; ut mi; fm q;ritate talis
 sanguis qui gnat spūs splendidus a ipato. Sanguis at clari
 et subtilis et calidus a dno q;lis ē sanguis corporei i q;bus mlti
 rubens dnatut; disponit ad velocissimā nā cū sit velonis
 iplamacionis et mot; si un; her modici ē dūmbilis. nā ēē st
 tile et tenue facile i solui. **Si** vco sanguis fuit subtilis et clari
 si frigidus q;lis ē m corpibus i quib; aquositas nāis fleui
 tis dnat; i diat ad tūrem et pusillitūte q; a q;buscū vōtut; cor
 dis debilitas. **Et** si est q; spūs a tali sanguine gnatut; ē modi
 m frigiditate i pedere suā gnationē. **Est** enā gnis et paz
 iplamabilis ppter frigiditūte et hūiditūte. **Ideo** supēst ut st
 iceptus mlesare cor et ab exteiori mouei pteia neq; ad uā
 neq; ad gaudiū neq; ad audaciā pē ielmae. Sanguis at
 grossus et calidus si fuerit niger aut tenebrosus et ieq;lis
 grossiaci q; turbidus appellat; q;lis est sanguis corporei i q;bus
 calor appiquas fimi adustiois dnatut; disponit ad istiaā
 ppter tenebrositate spūui et ad uā ppter mliiditūte ipoz. **dispo**
 nit insup ad ptiaciā ul; firā uā ppter eoz spissitudinē uel
 grossitūte. **dele** em; tarde nimis forma eis ipressa et a corpe
 dissoluitur. **Si** vco sanguis fuerit grossus et calidus nō m tur
 bidus q;lis iueitut; i corpibus hūib; cor ipatu et exu; nō
 vilitet calidū atq; sumi. si lōge apli; sumi et vteib; dicta
 mediori uel i corpib; ipatis quoz sanguis forti eēi; mlesar
 m et i spissitūte nodū cepit aduri et demigri. nodū disponit
 ad istiaā si ad ostūtem audaciā quā q;ci vōnt fortitudinē
 cordis. **dispo**it q; ad medionē uā q; leticia frangit eā cū ad
 leticia sint magis pmi q; ad istiaā. **Et** si ex vehemētissimis
 mulsis uā fortis eēitē in talib; tūte sedatur ppter grossitūte

seu spissitudine p̄dictor. Sanguis aut̄ grossus et frigidus
nō tamē turbidus qualis ē i corpibz cor̄ ip̄ati et ep̄ur̄ sumus
et frigidus ip̄ato si magis sumi q̄ frigidus i v̄tētibz dicta ḡna
tua de se medioris sanguis reddit hōiē mediorē i oībz
accidentibz ai ut nō magis sit. p̄m̄ ad h̄ q̄ ad illud. Et it̄m
differt ab hīs quoz sanguis est ip̄atus qm̄ ex dispositione
sui sanguis est solidus sive cōstantis i m̄t̄atibz p̄t̄ grossiū
sp̄itui suoz. Si vero sanguis sit grossus et frigidus et turbidus
sicut i h̄ntibz ep̄ur̄ cālit̄ frigidus et sumi ip̄ato ut ap̄ius
frigidus et v̄tētibz hīs q̄ generat̄ huius sanguine disponit ad
reletē et p̄m̄ciētē t̄stina. et ad lentā ut tardā uā. Et si erit
ita ex forti causa nimis p̄seuerat et inclināt ad odiū ul̄ iūctōē
ffortitudo t̄m̄ ut istoz minor ē q̄ i h̄ntibz grossus et turbidus
atq̄ m̄ludū sanguis. Et maior q̄ i h̄ntibz ip̄m̄ s̄bile p̄t̄ q̄ odiū
nālit̄ iūctōē i istis. Er̄t q̄ p̄m̄ ista et s̄ilia sunt medii s̄ḡ
q̄lerionū et alt̄biūt alias adiones sanguis. alias colē
n̄s. alias flectit̄ alias melancolias. Considera iō i q̄ ond̄
per̄ grossū possidet̄ aq̄s sp̄iales dispoit̄e causā ex actōe

Passiones sp̄iales solet̄ imm̄i mediate p̄ari q̄lit̄
t̄m̄ et dispoit̄e p̄ actōē p̄m̄az q̄lit̄i. Subsē h̄ q̄
t̄m̄ ad declarāōē p̄cedentis. Et v̄t̄m̄ dispo. sanguis
atq̄ sp̄itui cālit̄ p̄ncipali a m̄l̄pl̄m̄ actōē q̄lit̄i p̄m̄az
Sumi at̄ p̄ m̄l̄ductiōē declarāua p̄dictor̄ et̄ q̄ i ebriis
cōt̄ asp̄iam̄. Sostat̄ ei aq̄os p̄usq̄ vino se repleuerit h̄
tos esse et sedatos i passionibz suis et affnōm̄bz q̄ p̄ vinū
h̄ndant̄ sup̄tū t̄b̄nt̄. h̄ ad n̄ā vehemētē. h̄ ad t̄stina
melancolia. h̄ ad lentā effusa. h̄ ad sp̄em̄. h̄ ad h̄cē h̄
ad audaciā h̄ ad odiū et idignit̄ē. h̄ ad benignitatē et ani
ciā. Cur at̄ fit h̄ t̄m̄ v̄t̄m̄ nimis q̄ v̄t̄at̄ acutalibz
dispo. sanguis et h̄oz atq̄ sp̄itui ex actione vim et q̄lit̄i su
ari et uo cūta facile ē p̄pendē q̄tū op̄e. h̄ ut q̄ op̄et̄. f̄m̄
quod̄ et p̄manet̄ si i accidentibz et t̄sente dispo. corp̄is dis.
simil̄ t̄p̄ subita et potens op̄a s̄b̄c̄q̄nt̄. Adeo q̄d̄ ut si v̄t̄m̄
ebriū p̄a s̄b̄m̄. fere dicite possib̄. h̄ utq̄ nō est ē. Deiq̄
q̄tū p̄sit i morali negotio cognoscē talū passionū tales
origines t̄m̄ ap̄. se q̄ ap̄. alios ul̄ m̄rgendo ul̄ d̄tendos

nō operosū est adūtere. nū nō eadē uideatur ebrijs et so-
 brijs sū p̄m. alit̄ p̄m̄ sint ad deuotionē et uirtutē idu-
 redi sic uel sic affectati. Quod vñq; uidit sapiēs mlier abi-
 gul q; nabal nō nisi post uinū digestū amoniuit. Et insup
 lundissie tradidit optimū moralis artifer gregoriū in suo
 pastoralī. **Considerano vicesiā de passionib; ab imaginatōe**
Passiones oēs per causas et earū effectibus. **Imaginatio**
 imaginatiua uirtute solite sūt ut uendi nobiliū ut mi-
 nui. Et hūc iterum de reliquis originib; iparū passi-
 onū. Itaq; q̄tā uinū h; uirtus imaginatiua sūt phantēs et medi-
 ti p̄ experientie lib; edoti. Quāt em̄ ipam hūc uirtutē regitiua
 et imitiua tenet corpis. Ad ut fūctio inotescat suppona^o p̄o
 cū phō q; species seu fōi rei ut e^o fantasma seu ymago habet
 vim alterandi p̄portionabili s; h; res autē ē ymago. q̄admodū
 spēs ignis h; vim calefaciendi. spēs nūis h; refrigerandi. Et in
 eqli gndū ad tē ipam suppona^o p̄tē q; spūs aialis dela-
 tius est fōrū seu spētū sūt aer recipit spēs coloris ut alioz
 sensibilū. Et hec spēs licet nō sint sensibiles ī p̄ssiones in
 corpib; dispositis sūt spēs coloris causat ymaginē ī spe-
 culo sic ymā turpis figure capitur ī spūib; et fūctio et defec-
 tur in densio seime tpe talis ymaginatio spēs ethiopis ymā
 none iducit ad ethiopē. Ver autē dela^o forme ymaginatie
 p̄t fī dū vno q; ipamet forma moueat^o et defecatur ad motū
 sui subiecti sūt si sal liq̄fiat in aq; defecatur et expadi^o p̄aq;
 alio^o fit h; diffusio p̄ radiatōes ipis forme ymaginate q;
 h; vim suspiciō diffusū et causatōes aliaz spēs et seipā si
 aut hūc causat lūmē q; causatū p̄t p̄ducē et aliud lūmē. Sup
 p̄mō isup q; delatio talū formā p̄ spūs p̄t p̄uēre usq;
 ad sensū extēiores quo casu fiet in sensib; extēiorib; talis
 sensatio suo modo q̄lis fieret si ab extēiōsens obiectis mo-
 uetur. Hūc causa idducit aliq; aut dormiētes extēnt opa q̄m
 uigilantiū. Cui etiā mania et aliq; melācolia nēdūt ea uide
 uel sētur extēnt q; nō nisi ītēnto tēntū ē fieri. Hūc euenit
 ut dū hō est ī tenebris et timet p̄tū se q̄m uide ymagines
 terribiles uel audie sonos horribos. q̄admodū melācolia etiā

i pleno die & longis lucidis parantur tunc p[ro]p[ter] tenebrositate
 spiritui quos horret quodammodo ip[s]a anima ul[tra] vultu ymaginaria
 Et h[ic] semp[er] tristes m[er]cedit q[uod] causa t[er]ribilis sue fecit ferunt
 her[etici] e[ss]e rano tunc aliqui timet no[n] timere aut i[n] suspitione
 mirabiles & falsissimas cadunt. ita ut credat se aliqui queri
 ad morte[m] uel inuentione[m] ut spoliatio[n]e[m] & inde fugiunt ne
 minime p[er]sequente[m] trepidantes t[er]rore ubi no[n] est t[er]ro[re] Cognom
 tale t[em]p[or]e meo q[uod] i[n]genosissimo eat & p[er]itus valde i[n] medicina
 q[uod] t[em]p[or]em fugit i[n] neora occultu[m] nec ulti[m]a op[er]atur Sic aq[ui]s
 estabat se gallu[m] & more galli cantabat Ali[us] mirabilem & sub let
 tis mures q[ui]rebat Ali[us] ymaginas se h[ic] cornua i[n] fronte veni
 d[omi]na quoniamq[ue] videbat se i[n] p[er]ia & fronte tegebat Ali[us] yma
 ginat se notari i[n] defensione lepre ul[tra] de morbo audito o[mn]es ho[m]i
 fugiebat & trepidabat aspectu[m] & f[er]uore Ali[us] ymaginas se ha
 bere pedes ferreos cantabat ualidissime sup[er] f[er]ru[m] Ali[us] abulante
 no[n] audebat f[er]uore pedes suos esse vitreos Sic saluatur exp[er]i
 tores aliqui quo[n]iam nabugodonosor co[n]cedebat feru[m] sicut bos &
 ai ferre habitabat q[uod] s[an]c[t]i boue se esse f[er]uore f[er]uore d[omi]n[us] asseruit
 media q[uod] ymaginatio facit m[er]itu[m] & morte[m] inducit Et hanc o[mn]i
 tute usq[ue] ad hor[um] eleuare voluerit aliq[ui] ut p[er] illa[m] mirabiles i[n] p[er]
 siones fieret i[n] elementis & i[n] rebus extrinsecas ut q[uod] ad ymagina
 none alio sicut refert amena m[er]itu[m] amelo Calia s[an]c[t]i i[n]uia
 bilia & i[n] f[er]uore s[an]c[t]i s[an]c[t]i s[an]c[t]i f[er]uore ul[tra] i[n]clatoliaz s[an]c[t]i
 traditione[m] medior[um] quos orag[us] f[er]uore appellat ul[tra] i[n]amas &
 dicens i[n] h[ic] o[mn]es ho[m]i[n]es i[n] aliquo stultos esse mille puellaz iquit
 p[er]uore mille f[er]uore Et i[n] carlesias d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] i[n]finito est
 & n[un]c i[n] her aut osida doret q[uod] saluberrimu[m] est assue[re] ut animo
 i[n] a f[er]uore i[n]finito q[uod] p[er]uore est fieri se demidet & autat i[n]
 exitatione sua ad q[uod] luter fieri habeat t[er]gimus alibi i[n] h[ic]
 titulo de p[er]acta theologie m[er]itu[m] i[n]finito ul[tra] i[n]finito
 apparet q[uod] p[er]uore s[an]c[t]i h[ic] dimitte se nimis labi & p[er]uore
 i[n] ymagines uel f[er]uore p[er]uore i[n]finito & i[n]finito p[er]uore se
 p[er] labencia ut s[an]c[t]i b[er]uore ho[m]i[n]es diuine & i[n]finito genetur ha
 bitus ex actib[us] f[er]uore et habitus m[er]itu[m] i[n]finito i[n]finito fit ut
 p[er]uore sue i[n]finito s[an]c[t]i i[n]finito ymaginaz v[er]uore & ex o[mn]i p[er]uore

totū hōiem q̄ n̄tē q̄dā trahitur homo velut bēti ut q̄d
 modū sit in illis quos p̄tēs bestiales appellat. Sic utiq̄ verū
 est q̄ oīs ymaginatio p̄fūdā h̄ suā infamā ul' ebrietatē
 q̄ demoniacā passionē sicut dicit Eugenēs. Redit q̄ natabili
 ter puerit totūter iudiciū rōnis. utp̄ i phylomphib. p̄iter
 i ambrosio. i anarib. i iudis. i impanetib. In quib. v̄s h̄
 illud p̄bū. Furoz fit lēsus sepius p̄na. Et demū puenit ut
 dimisso remō n̄sū quo v̄tē i iuvē i domū dēi necesse ē.
 q̄ nemo assuit sibi h̄c hōiem s̄ qui v̄tū a deo t̄q̄ aaron.
 alij p̄ n̄tū cūsu. alij p̄ ḡtū. alij p̄ am̄satiū. alij p̄ obla.
 n̄. op̄ti. passionib. q̄runt ascende. Admō ad h̄c ḡtū
 m̄liformē florū i reflectū quē habet i potētiis cōtinuū
 ipe ymagines ul' fāsmā uel sp̄s ad iuvē i cū habitib.
 i passionib. inde sepiētib. in potētiis affectib. Ita ut nō sit
 dubiū q̄ mirabilior v̄tē i r̄sultet q̄ sufficeret cūscā
 simplex alij ymago tris uel talis ul' fāsmā ul' passio se
 quens. Et si fuerit ḡtū ordinatū ut i v̄tū nemo du
 bitauerit q̄ oratur. inde suauissā i mirabilis armonia ue
 luti p̄thuredoz multoz ḡtharizantū i ḡtharib. suis. quā
 n̄ i habitib. sapia delatū audie. Alioq̄ r̄sultat hōie
 ar. p̄s i amarissā timulano t̄q̄ maris i fr̄gentis i
 se i ad aures fluctū suos. Puto nō ob aliud dixisse p̄betā
 Cor ip̄i t̄mp̄ mare feruēs. Deniq̄ sicut dixim. de ymagiā
 tua v̄tē. ita p̄portionalit̄ suo mō trādūcē possū ad pote
 nias sup̄iores non organizatib. que s̄ ratio i sp̄s. q̄m̄s ad
 actū istoz potētiar. nō seātū. de p̄se corpis imū. q̄admo
 dū v̄tū ymaginātia mutāt aliud. Fit in ut actuata vehemē
 ter q̄a ratio rapiat ad se quodāmo potētiā ymaginātiā et
 ab actu suo suspendat eā. Sicut ipe sp̄s s̄lī actualit̄ impit
 ad se iōz i ymaginātiōz ut nesciat qui h̄iōi est an i cor
 pore ul' extra corp. ea quidē intelligit. Qui s̄o fit aliq̄ re
 dūcā sup̄ior h̄rū potētiarū in iēiores quāmodū te
 alitudo aīe iōdāt i corp. i totabit. Cōsiderā v̄tē iā p̄
de demarido p̄salicio n̄tā sp̄uali i m̄stū i de v̄tē iā

Passiones triplices spirituales rationales et animales reddunt
in uniois psalterii de moudū cū mīto i githā spūs
em si qdā appātoe loquunt psallit rano mīto sen
sus githāzāt. Vnde mīto in pūis de psalterio mīto qd ad ex
emplar cordis sicut i githāzāt mīto spā fabāuit. Ne nemo
go corpus seu lignū mīto spāzāt vīm affectuā supiorē i q
tot corde sonabiles extense sūt qd sūt vērītes afferētes. ut q
deus pī mīto est qd de mīto celis est qd de mīto iudex ē. i. ita de
reliquis qd dīto a quo studiose meditationis. s. ne quid mīto
spūs hī pletmī dīfāerōis quo cedit i mīto cordis sēte
nose vērītes. i. mīto corde tales debito mōdāne sēte i pūis
se reddūt sonos vārios sēte vāietatē passionū. ita ut amor
q est gñālis i rādīālis pssio. stabiliā p tenore pōto de
te reliq passionē efficiūt deē sonos alios pīpales. De so
nis emī lateālibz i appēdīs nō est nūis sicut nec de hūoi pas
sionibz. Cōstītuam si placet p māductōe creplari psalte
riū aliqd deē cordis i deē orōis dīne sētenāis sicut ex
deē pceptis mīto pīnātoe augmī. ut ex alijs sēte le
tis fabulā pōtuerūt. qmā cordā sūm ex hī nōie pī. et hī
appellā pīnālis adoptio. sēte i hī nōie mīto q appellā pīnālis
affonāto habemū tēnā cū dī mīto celis. habet alias sēte iur
sēte pēnāones q sūt dīni nōis sēte sūm. Cū sēte nō hī
dei dīnāto. Adūciat rīgnū hūi. Volūmī dīne i hūane vī
tio. Fiat volū hī sī mīto tē i tē. pīa dēfēto. pāne mīto. dī
no hī. Debitōz mīto pīam. dīte nob tē mīto sī i nō d. Tēptā
tōnū iuāso sūt ne nob idū i tēp. gñāli etīn nōio. s. libēti
nos a malo. pēntēte cordā pīnā dīto studiose i attēte mē
dīnātois. illa reddet sonitū amoris dei pūte cordā sēte illa id
det sonitū dēus pīnā pūte cordā tēnā illa iddet ostīam
audāne pūte cordā qītam illa iddet sonū zeli i ne i pīa
nātes dei nōie pūte cordā qīta illa iddet sonū sēte spēs
pōto cordā sēte dī mīto hūi. sonat dēlānōe atq ietīnām
cordā sēte dēfēto i sēte nōie. extāua dēlōre i odū.
i. tona fugā i hōiōre dēfēto nōiem i de sūis vībo sēte

despanone potuerint hoc laconi fmore deduci. ostendo
 qd ena coram pma q est pmalis adopta. si tangitur sapie
 ter digito sanite meditationis apte reddit sonu qlibet vbi
 se r spualis affectionis. Sic rursus in alia qlibet quib no
 ea finalitate repies ut sit sonu tuu mltiplicatu sup nunez
 Et q resonancia fit q audit r reredut maligni spūs vnoz
 itaq orthoizante dauid desinebat neq spūs eragitate saul
 ita ut aulibet de re sonoru pncipaliu possit aptu vna et his
 gressioib de re pceptoz. Addamo ad h q dū meditatio nū
 fertur sup huius coram sententiose veritatib. r ad reddendu
 sonoritue religiose affectionis seu passionis fit hoc aliqui
 p roes supras ex etnis r ex pnis sapie pncipis. Et tū id
 dicit sonu i psalterio tūq de supnis. fit h aliqui p roes sup
 ras ex affectibus r sensualibz erpientibz. r ita resultat sonu
 i ytham tūq ex finis. fit hoc aliqui p roes supras ex de
 ductione orationu p pncipia pma ad p rōtinacōz ab effec
 tibus ad causas suas supram. Et ita redditur cūcti iondu ve
 lut i gutte r fauibus rōnis. Sic psallim spū r mēte cūcti
 tes i cordibz nostris cūcti dū. Sic orthoizans mortificantis
 quodamō r p disciplinā desuntis irrefensibilibz. Alioqū nō
 est psalteriu iondu nī ythā. Sic optabat psalle mne r y
 tharizae qui dicebat. Erurge psalteri. r ythā. erurgā dilu
 nilo. Sed quid pte ē erurge diluculo. Puto q ē ad pmos
 grē oteplatiue iudios pcedentes p aie regione ptnus
 eripe. et velud ex sentēna dice. bonū est confitei dno. r psal.
 noi tuo alit. mysticis modis dictis. Ad annūciandū mae qis
 pntis mae tuā. et veritate tuā p nocte adisuntis. In de
 mōdo psalterio ai mntico i ythā. **C**onfitea vicesia fcti
 quo fmo passionalis sit vtilis r quo no. r quo disaruo qis
 pntis passionis in vnosas q laudabiles. **P**
 assionales sermōes assui pnt ut iduamit hoies ad
 itute veritate nī r disaruo semp obseruā. Laudat
 anstōles i rethoribz illa iudicia apud que phibetur dici
 sermōes passionales. r ubi veritas nuda pponi iubet. recte

id idem. si nulla expte uideri queretur aliunde diuina a homi-
te recto iusticie. quodmodum si nullos vnq[ue] fieri otinget palo-
gismos. atq[ue] de sophistis & elenchis frustrum esset. Sed n[on]
p[er]suasiones passionales cotidie fieri certum. adu[er]sus ueritate[m]
tam p[ro] nos ipso[s] in quibus h[ab]ent huiusmodi passiones ex corrupte-
la p[er]mitti q[uam] p[er] alios. Cuius p[ro]hibuerit sicut arguit Augustinus 24.
de ciuitate d[i]uina. E[ss]e igitur p[ro]hibuerit eloq[ui]a seu p[er]suasione[m] t[em]porali-
um. idu[m] tunc q[uod] defensioe ueritatis. & p[ro] sua i[n] cordib[us] h[um]anis
placitacio[n]e ut lib[er]et[ur] & obedi[en]ter audiat[ur] ueritas adu[er]sus p[er]-
uicaciam & fucam falsitatem. Addim[us] i[n] osid[er]atione q[uod] ueritas in
& d[i]sc[er]nere semp[er] obseruetur. male em[en] p[er] ueritate[m] certaret falsitas.
E[ss]e n[on] fuit m[ul]ta ut bona eueniat. E[ss]e nec asserenda falsa
s[ed] ut ueritas ofirme[n]t[ur]. p[ri]mo si mone[n]t q[ui]erens aliq[ui]s p[er] semetip[s]os
passiones n[on] obserua[n]t d[i]sc[er]n[er]e. Nichilol[us] magis effere[n]t q[uam]
si equu[m] uelocit[er] stimula[n]t ad t[er]rendu[m]. E[ss]e em[en] d[i]sc[er]nere sine
affectione passionali iacet. sic affectio sine d[i]sc[er]n[er]e p[re]cipit[ur].
Cui i[n] re placeat attendere quas idu[m]strat obseruat d[i]sc[er]n[er]e
d[i]sc[er]nere p[er]mittit passiones aliquas uicinas succrescere d[um]
uirtutib[us] cura i[m]pendit. Doret quippe ea euangelium p[ar]bola-
re n[on] extirpadis q[uod] o[mn]i t[em]p[or]e g[er]minat ne simul euadatur & tri-
tium. Part[em] em[en] ut n[un]q[uam] g[er]minat tritum i[n] nob[is] uirtutib[us] sine
g[er]minatib[us] & p[ar]teib[us] alior[um] uirtutib[us]. p[er]fectum n[on] p[ri]mu[m] n[ost]re sit
esse illud q[uod] a[n]i[m]ale e[st] s[ecundu]m ap[osto]lum. de in[ter] q[uod] sp[irit]uale uiderint
ergo q[uod] idu[m]strare se habeant erudite p[re]coz ut alior[um] a[n]i-
ma[m] homi[ni] qui p[ar]u[u]m d[omi]n[u]m i[n] mo[r]ib[us] a p[re]coz. si p[er]tin[et] eos q[ui]e-
runt eruerit ab o[mn]i passione uicosa. eos uelut ad sp[irit]uale se-
n[ost]re subito p[re]ue[n]it[ur] o[mn]i d[i]sc[er]n[er]e. E[ss]e demu[m] sine ordi[n]e et t[em]p[or]e
gelo eor[um] n[on] s[ecundu]m s[an]ctam i[m]placabili feruore. Imo fuit p[er] passi-
one[m] o[mn]em p[er]sequi moliat[ur]. Ampli[us] uero p[er]mittit d[i]sc[er]n[er]e
passiones aliq[ui]s g[er]minare ut crescere non q[uod] placeat aut
qualit[er]e sint s[ed] ne deteriores ualeant passiones. sicut rebi-
ditur clau[us] clauo. Et dolor e[st] medina[m] doloris. E[ss]e ei i[n] sp[irit]u
h[um]ane laudis ut nos i[n] fame uirtutis aliq[ui] turpiter adulterio
& stupro & impinatu a alior[um] huiusmodi flagitioz op[er]ationes
E[ss]e tolerabili[us] e[st] p[er]mittit d[i]sc[er]n[er]e odiosa fieri i[n]t[er] quas d[i]c[er]e

personarū q̄ ipudito se amōe cōmanilet. Sic ad felicitē rei
 publice cōmīstracionē iducitū. ipi p̄ncipes aliq̄ p̄ fa-
 me i p̄missionē. Sic ad litteris cognoscēdīs p̄dest p̄ueis
 emulatio q̄dā lūet viciosa ut sorios exsūpent. Quis dīscat
 sicut p̄mittit passiones āquas vitupabiles. sic aliq̄ laudā-
 biles p̄sertim seruicis & s̄limes q̄n cessat iducē si deteio
 re critū eas versū mī cognouēit. utputa si p̄are sibi si
 fieri sūū postea renūciat. tō em p̄nā tūmodo spatu
 re satis h̄z dīsceno. si rerū critū p̄uēdā ipā mētī. Nichil
 q̄dā s̄līmī? si nichil p̄uolōsus & reptacionibz m̄gis ex-
 p̄itū q̄ abulacē p̄ viam afficionis amoroſe dū vehemē-
 nā m se h̄z. Postremo placet ipi dīscenoni sobria mētē
 & modesta si tamē sollicita ē ambulacē nī deo suo p̄ viā mā-
 iorē suoz. & hoc via regia a p̄ribz h̄it. t̄q̄ si iūmetū
 sit apud deū. t̄q̄ p̄tea sit asma quā agitur ih̄us i ih̄l̄z.
 plus iq̄ placet talis q̄dā rudis mētē & arida terā sic
 aq̄ q̄ si reiecto freno dīscenonis q̄ret ductū p̄p̄z affectū
 ū i mīabilibz sup se p̄ p̄ncipia mōnū q̄replacionis p̄ alia
 & s̄līmī sapie. p̄ desideria flāmantia q̄bus accēditur feli-
 citatē quidē si dīscenoni semp ih̄esit saluacē se i mōte ex-
 illie respectis p̄mīs iubilacē deo i dēcordo psalterio cū mī-
 tico i ath̄a & cū p̄phā abatur dīcere ex sententia Super-
 cretella mē deducet me vitor i psalmis mētēm. Amē

Expliat tractatus nobilis de passionibus aīe. Editus
 a magro iohāne ierson cellario p̄nsiensī.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF